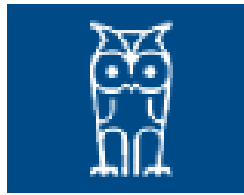

BME APPI MPT

Felnyitk pz k

Sz vets ge

Increasing the Quality of Further Education and Training (IQFET)

Leonardo da Vinci Innovációtranszfer (Tol) projekt

I. A projektről - Increasing the Quality of Further Education and Training (IQFET)

Az Európai Unió Lifelong Learning Program keretében támogatott, kétéves Leonardo Innovációtranszfer IQFET projekt célja a felnőttképzők minősítési rendszerének és színvonalának javítása Magyarországon és Szlovákiában.

Mindehhez az osztrák gyakorlat tanulmányozása, valamint egyes elemeinek adaptációja nyújt segítséget. A projekt első szakaszában a magyar és szlovák partnerek tanulmányozzák az ausztriai felnőttképzés, valamint a felnőttképzők minősítési rendszerét. Ezt követően a magyar partnerek feladata az osztrák rendszer releváns elemeinek átültetése a magyar és a szlovák gyakorlatba.

Bővebben itt olvashat a projektről (angol nyelven): <http://www.iqfet.eu/index.php/hu/>

A projekt magyar partnerei:

BME APPI MPT

Az Alkalmazott Pedagógiai és Pszichológiai Intézet, mint a Budapesti Műszaki Egyetem Gazdaságtudományi Karának intézete – kari és egyetemi szinten - hivatásának tekinti az erős alapképzésre épülő differenciált, többszintű minőségi oktatási és tudományos képzést, a kutatást, fejlesztést és innovációt, valamint a tudományos minősítést az alkalmazott pedagógia és pszichológia területein. Az APPI hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerének lehetőségei között intenzíven fejleszti az oktatás és kutatás céljait szolgáló infrastruktúráját, elsősorban a szakképzés-fejlesztési és uniós fejlesztési programok lehetőségeit használja ki. A képzés az infrastrukturális fejlesztések során az alkalmazott kutatásokat támogató tárgyi eszközökre fordít külön figyelmet. Az intézet minőségügyi rendszerét a hallgató- és partnerközpontúság határozza meg. Rendszeresen vizsgálja a működésében érdekelt elvárásait, méri elégedettségüket, ezek eredményei alapján alakítja programjait.

További információ: <http://www.appi.bme.hu/>

Felnőttképzők Szövetsége

Szövetségünk 1992-ben 42 tagszervezet részvételével alakult, és azóta képviseli a hozzá belépő vállalkozások, illetve a felnőttképzésben érdekelt közép-és felsőfokú iskolák érdekeit. Az FVSZ az elmúlt években megötszörözte tagjainak számát, napjainkban 198 vállalkozást, iskolát, egyetemet és non-profit szervezetet tömörít, s ezzel a hazai felnőttképzés legnagyobb szakmai érdekképviselete. Küldetésünk a felnőttképzés szakmai színvonalának folyamatos emelése, a minőségbiztosítás és fogyasztóvédelmi törekvések támogatása. Ennek tükrében már az alapítás évében elkészítettük szigorú Etikai Kódexünket és a minősítési rendszert, amelyek azóta a hazai felnőttképzés minőségbiztosításának fontos sarokkövei, megteremtve ezzel a felnőttek képzésében érdekelt szervezetek önkéntes minőségi szabályozásának rendszerét. Szövetségünk célkitűzései között szerepel a hazai felnőttképzés hosszú távú politikájának és középtávú feltételrendszerének alakításában való részvétel, valamint a felnőttek képzésében résztvevő szervezetek legszélesebb körét tömörítve, érdekeik feltárása és integrálása, a felnőttképzéssel, oktatásszervezéssel foglalkozó vállalkozások, intézmények és nonprofit szervezetek érdekeinek hatékony képviselete. Az Európai Unió csatlakozásából eredő feladatok végrehajtására, nemzetközi piacokon való megmérettetésre való felkészítés, valamint a magyar felnőttképzés nemzetközi integrációjának segítése.

További információ: <http://www.fvsz.hu/>

Oktatásfejlesztési Observatory

A Budapesti Corvinus Egyetemen működő Oktatásfejlesztési Observatory Központ az oktatás, ezen belül elsősorban a szakképzés fejlesztését szolgáló kutató, információgyűjtő, elemző, fejlesztő és kapcsolatépítő tevékenységet folytató műhely. Küldetésünk, hogy az oktatás-képzés és a munkaerőpiac helyzetéről gyűjtött hazai és nemzetközi információk elemzése alapján fogalmazzunk meg ajánlásokat az oktatási-képzési rendszer fejlesztéséhez. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy a nemzetközi együttműködési programok közvetítésével megismert jó gyakorlatokat, kutatás-fejlesztési eredményeket, valamint a hasznosítható, aktuális szakpolitikai információkat minél szélesebb hazai közönség felé közvetítsük. Kiemelt kutatási területeink: a szakképzéshez/felnőttképzéshez kapcsolódó információk elemzése (finanszírozás, igazgatás, társadalmi és gazdasági hasznosulás); tanári és iskolavezetői alap- és továbbképzés, ezekhez kapcsolódó kompetenciák; elektronikus tananyagfejlesztés, IKT kreatív használata a tanításban; hátrányos helyzetűek képzése, felzárkóztatása.

További információ: <http://www.observatory.org.hu>

II. Az ausztriai Továbbképző Akadémia (WBA) minősítési modellje¹

1. A WBA-ról

A *Weiterbildungsakademie* bécsi székhelyű felnőttképzési akadémia, amelyet 2007-ben hoztak létre azzal a céllal, hogy - a heterogén felnőttképzési szintéren egységes szempontrendszerrel bevezetve a felnőttképzők minősítésében és kompetenciáinak elismerésében - hozzájáruljon a szektor áttekinthetőbbé tételéhez és szakmai színvonalának emeléséhez.

Jellemzői:

- Az osztrák felnőttképzés egyik kiemelkedő szereplője
- Meghatározott kritériumok (curriculum) szerint felméri és elismeri a felnőttoktatásban szerzett szakértelmet
- Két szinten bocsát ki minősítő bizonyítványt (tanúsítvány és diploma)
- Igyekszik minél több kapcsolódási pontot teremteni a felnőttoktatás és a felsőoktatás között
- Felméri, hogy mely képzések hiányoznak az osztrák felnőttképzési palettáról
- Célja: a felnőttoktatás és képzés professzionalizálásának és minőségi fejlesztésének elősegítése

További információ:

Web: www.wba.or.at

Blog: wba.or.at/blog/

Facebook: www.facebook.com/weiterbildungsakademie

2. A WBA modell röviden

A WBA által kidolgozott minősítési és akkreditációs rendszer kétszintű: tanúsítvány és diploma megszerzésére nyújt lehetőséget. Előbbi egy általános, alap szintű tanúsítvány felnőttképzők és oktatók számára, utóbbi specifikusan négy szakirányon dolgozó szakemberek kompetenciáit minősíti:

- **oktatásmenedzserek**
  - tanárok, oktatók
  - felnőttképzési tanácsadók
  - könyvtárosok (az osztrák felnőttképzési rendszer specifikuma, hogy a könyvtárosokat is a felnőttképzőkhöz sorolják)

A jelentkezők első körben benyújtják a WBA-hoz a korábban megszerzett bizonyítványokat, diplomákat, valamint a korábbi ismeretszerzést igazoló, egyéb

---

¹ A fordítás az EU Egész Életen át Tartó Tanulás programja, az "IQFET" Leonardo da Vinci Innovációtranszfer projekt keretében elkészített szakmai anyagok alapján készült Michael Marterer (StVG), Karin Reisinger (WBA) és Christian Kloyber (Bifeb) jóváhagyásával

dokumentumokat. Az értékelést követően a WBA szakemberei megállapítják, hogy a WBA által kibocsátott minősítéshez szükség van-e további kompetenciák megszerzésére - amennyiben igen, úgy a jelentkező figyelmébe ajánlják a megfelelő képzést vagy tanfolyamot. A hiányzó kompetencia megszerzése után egy többnapos kompetenciamérés/vizsga következik, ennek sikeres teljesítése után a jelentkezők tanúsítványt vagy diplomát kaphatnak.

A diploma megszerzésének előfeltétele: a WBA tanúsítvány, megszerzéséhez 300 óra előzetes munkatapasztalat szükséges, a diploma előfeltétele pedig 700 óra munkatapasztalat, valamint a felnőttképzés területén (teljes vagy részmunkaidőben, főfoglalkozásban vagy kiegészítő tevékenységként, esetleg önkéntesen) eltöltött négy év igazolása.

A WBA minősítési rendszer előnyei

Egyre több munkaadó várja el munkavállalótól a WBA tanúsítvány vagy diploma megszerzését. Ugyanakkor nagyon sok jelentkezőt leginkább az alábbi, a WBA tanúsítvány megszerzésével járó előnyök motiválnak:

- A WBA által kifejlesztett minősítési rendszer lehetővé teszi a különböző területeken és formában (pl. tanfolyam, kurzusok, stb.) elsajátított kompetenciák elismerését és egy tanúsítványban/diplomában történő integrálását,
- A WBA által kibocsátott tanúsítványok és diplomák nemcsak különféle intézmények által elfogadottak, de európai kitekintéssel is bírnak (lásd az ECTS-hez való igazodást),
- a WBA tanúsítvány és diploma munkavégzés vagy gyakorlatszerzés mellett, meghatározott időkorlát nélkül is megszerezhetőek,
- A WBA a formálisan, nem formálisan és informálisan szerzett kompetenciákat is elismeri,
- A kompetenciák elismerésének folyamata során a jelentkezők reflektálhatnak saját tanulmányi útjukra, ismeretszerzési stratégiáikra, ezáltal önismeretük is fejlődik
- Azoknál a jelentkezőknél, akik részt vettek valamilyen, kifejezetten felnőttképzéshez kapcsolódó képzéseken, gyorsabban megy a kompetenciák elismerése, mint azoknál, akik inkább a gyakorlatban szerezték kompetenciáikat,
- A WBA tanúsítvány/diploma jobb munkaerő-piaci lehetőségekhez segíti hozzá a jelentkezőket,
- A WBA "növendékei" és a felnőttképzők, az Akadémia segítségével kapcsolatokat építhetnek,
- A WBA értékelési és minősítési rendszere segítségével a felnőttképzők egyfajta "profil tisztítást" is végrehajthatnak,
- A WBA és a jelentkezők közötti kommunikáció nagy része online történik (e-mail, online portfólió benyújtása, stb.), így időt takarítanak meg a jelentkezők számára, ugyanakkor személyes és telefonon történő térítésmentes kapcsolattartásra is lehetőségük van,
- A tanúsítvánnyal/diplomával könnyebb a hozzáférés az egyetemi felnőttképző/továbbképző kurzusokhoz.

III. A minősítés folyamata

1. A folyamat

A WBA minősítési folyamata három szakaszból áll:

- Helyzetfelmérés: a meglévő kompetenciák és az előzetes tudás felmérése
- WBA tanúsítvány megszerzése
- WBA diploma megszerzése

1.a Helyzetfelmérés

A helyzetfelmérés lépései: a jelentkezők regisztrálnak a WBA weboldalán: <http://www.wba.or.at.>, ezt követően, az eljárási díj befizetése után hozzáférnek a jelentkezési laphoz és kitöltik az online-portfóliót, amely tulajdonképpen az elvégzett képzések, valamint a megszerzett kompetenciák és munkagyakorlat felsorolása és dokumentumokkal történő igazolása. A kompetenciák meglétét bizonyító dokumentumok lehetnek:

- képző intézmény által kiállított dokumentumok: diplomák, tanfolyamok elvégzését tanúsító bizonyítványok, stb.
- "informális" bizonyítékok is benyújthatóak: írásos ajánlás, elkészített diplomamunka, szemináriumi dolgozat, stb.

A jelentkezőknek mindezekon kívül egy önértékelést is el kell készíteniük.

A munkatapasztalat igazolásán kívül az alábbi területeken szerzett kompetenciák és ismeretek meglétét kell bizonyítani:

- oktatáselmélet
- ismeretek gender és diverzitás témában
- didaktikai ismeretek
- menedzsment készségek
- egy választható terület
- szociális készségek
- személyes készségek
- könyvtár és informatikai ismeretek
- tanácsadói ismeretek

A tanulmányokat és a munkatapasztalatot igazoló dokumentumokat papír alapon is el kell juttatni a WBA-hoz. Mindezek áttekintése alapján a WBA szakértői felmérik, hogy a jelentkező mennyit teljesített a WBA tantervéből. A tanúsítvány/diploma megszerzésének időtartama egyéni, minden jelentkező a számára megfelelő ütemben teljesítheti az előírt feltételeket.

1.b Tanulmányi terv elkészítése (ha szükséges)

A helyzetfelmérés során feltárták a meglévő és a hiányzó kompetenciákat. Ennek fényében készül egy tanulmányi terv, amely tartalmazza, hogy milyen további kompetenciák megszerzése szükséges azon jelentkezők számára, akik szeretnék megszerezni a tanúsítvány vagy diplomát. A WBA munkatársai segítenek a megfelelő és magas színvonalú tanfolyamok és képzések azonosításában.

1.c A hiányzó kompetenciák megszerzése

Ebben a fázisban a jelentkezők megszerzik a helyzetfelmérés során azonosított hiányzó kompetenciákat. Fontos, hogy **a WBA maga nem képző intézmény**, tehát nem nyújt képzést, viszont - ahogyan a fentiekben utaltunk rá - segít azonosítani a releváns, elérhető és magas színvonalú képzéseket, amelyek segítségével pótolhatóak a hiányzó kompetenciák.

A hiányzó kompetenciák megállapítása a WBA által a különböző felnőttoktatói csoportok számára előírt curriculum és a jelentkező kompetenciái alapján történik. A felnőttoktatók számára az alábbi curriculum teljesítése szükséges (összesen 30 ECTS kreditpont értékben):

- az oktatás elmélete (3-6 ECTS)
- gyakorlat (6 ECTS)
- vizsga workshop (6 ECTS)

A szakterülettől függően:

- pedagógiai kompetencia (1,5-4ECTS)
- oktatásmenedzsmenthez kapcsolódó készségek (1,5-4ECTS)
- tanácsadáshoz kapcsolódó kompetenciák (1,5-4 ECTS)
- könyvtárosi és információmenedzsmenthez kapcsolódó készségek (1,5-4 ECTS)
- szociális kompetenciák (2-5 ECTS)
- személyes kompetenciák (2-5 ECTS)

1.d "Minősített felnőttoktató" tanúsítvány megszerzése

A hallgatók háromnapos workshopon vesznek részt, amely tulajdonképpen egy vizsga, amelynek elemei:

- feleletválasztós teszt
- gyakorlati feladat
- a gyakorlati feladat végrehajtásának megfigyelése.

A jelentkezők a megelőző fázisok (a kompetenciák meglétének bizonyítása, adott esetben a hiányzó kompetenciák pótlása) sikeres teljesítése, valamint a vizsga

letétele után megkapják a WBA tanúsítványt kapnak. A résztvevőknek ezután lehetőségük van továbblépni a következő szintre, vagyis megszerezni a WBA diplomát.

DIPLOMA:

Milyen kompetenciákat bizonyít a "Minősített felnőttoktató/ felnőttképző" WBA diploma?

A "Minősített felnőttoktató " diploma célcsoportjai:

- oktatók, képzők a felnőttképzésben,
- tanácsadók,
- oktatásszervezők,
- könyvtárosok.

A következő kompetenciákat, készségeket és ismeretek meglétét tanúsítja:

- Az oktatás elmélete
- Didaktikai kompetencia
- Vezetői készségek
- Tapasztalatok a tanácsadás területén
- Tapasztalatok a könyvtár- és az információmenedzsment területéről
- Szociális készségek
- Személyi készségek
- Általános készségek (idegen nyelv, számítógépes „IKT” ismeretek)

1.e "Minősített felnőttoktató" diploma kiállítása

Azok a résztvevők, akik megszerezték a „Minősített felnőttoktató” tanúsítványt, valamint benyújtották az ismeretek és kompetenciák meglétét igazoló dokumentumokat, a folyamat végén részt vesznek egy vizsga kollokviumon, amely sikeres teljesítése után WBA diplomát kapnak.

A diploma az alábbi négy szakterületen belül egy vagy több témára összpontosít:

1. oktatás / menedzsment /szakképzés

A felnőttoktató kezdeményezi, támogatja, irányítja a tanulási folyamatot.

A minősítési folyamat nagy figyelmet irányít a szakszerűen megtervezett, végrehajtott értékelésre

2. oktatásmenedzsment

Az oktatásszervező feladata az oktatási intézmény szintjén kialakítani a hatékony tanításhoz és tanuláshoz szükséges feltételeket, az ezt elősegítő stratégia kialakítása. Elsősorban az igazgatási, koordinációs, szervezési, ellenőrzési és

Az oktatási intézmények oktatói számára is fontos a vezetői és irányítási készségek elsajátítása például a különféle projektek irányításához.

3. tanácsadás

A tanácsadó a tanulással, képezéssel, valamint foglalkoztatással és munkaerőpiaccal kapcsolatos kérdésekben segíti a felnőttképzésben résztvevőket.

A WBA olyan előzetes tapasztalatokat számít be ebben a témakörben, mint a tanítás, vagy természetesen a pályaelemzés és tanácsadási tevékenység. Olyan esetekben, amikor nem egyértelmű valamely korábbi tevékenység relevanciája, az Akkreditációs Tanács dönt.

4. könyvtár és információ-menedzsment

A könyvtárosok feladata annak biztosítása, hogy a könyvtár: oktatási, tájékoztatói és kulturális központként működjön megfelelő menedzsment és információs tevékenység végrehajtásával, valamint kulturális rendezvények szervezésével.

2. Költségek

A WBA által végzett helyzetfelmérés díja €130, amely tartalmazza az alábbiakat:

- Regisztráció a WBA weboldalán, hozzáférés a portfolio-kezelő felülethez
- A jelentkező által benyújtott, az előzetes tudást bizonyító dokumentumok áttekintése, így az előzetes tudás felmérése és elismerése az Akkreditációs Tanács által.

A "Képesített felnőttoktató" tanúsítvány megszerzése: € 650, - amely magába foglalja a következő szolgáltatásokat:

- Konzultáció a WBA szakembereivel
- Részvétel egy háromnapos szemináriumon (az utazási költségek nélkül)
- Tesztelés, felmérés és további bizonyítékok elismerése
- WBA tanúsítvány "Képesített felnőttoktató/felnőttképző"
- a WBA nyilvános adatbázisába való felvétel

A "Diplomás felnőttoktató/felnőttképző" diploma megszerzése: € 320, - amely magába foglalja a következő szolgáltatásokat:

- Konzultáció a WBA szakembereivel
- Tesztelés, felmérés és az előzetes tudást bizonyító dokumentumok áttekintése, értékelése
- A külső szakértők által végzett értékelések áttekintése
- WBA diploma kiállítása

- WBA pecsét "Diplomás felnőttoktató/felnőttképző"
- Felvétel a WBA nyilvános, diplomás felnőttoktatókat regisztráló adatbázisába

Lehetőség van több WBA diploma megszerzésére. A második WBA diploma ára: €220, - a harmadiké €120, -.

Egyéb költségek:

A sikertelen vizsga workshop megismételhető, ennek díja: € 200, -.

A feleletválasztós teszt ingyenesen ismételhető meg.

A WBA diploma megszerzéséhez egy írásbeli munka elkészítése is szükséges, melyet felkért szakértők bírálnak el. A szakértői bírálat költsége € 250,-. Ha a benyújtott írásbeli munka más képzés keretén belül készült el, de megfelel a WBA által támasztott kritériumoknak, úgy a WBA elismeri. Ebben az esetben nem szükséges a szakértői bírálat, így annak díját sem kell megfizetni.

3. Az előzetes tudás elismerése

A minősítés során lehetőség van a korábban - formálisan, nem formálisan vagy informálisan - megszerzett kompetenciák elismerésére. Azt, hogy mit lehet elismerni és hogyan, a különböző területek tantervi követelményei határozzák meg.

Formálisan megszerzett készségek/kompetenciák

Ide azok a készségek és kompetenciák kerülnek, amelyeket formálisan, tehát oktatási és képző intézményekben szereztek meg a jelentkezők. A megszerzett kompetenciákról ebben az esetben a kiállított bizonyítvány vagy a képző intézmény által kiállított tanúsítvány, értékelés tanúskodik, melyek másolatát a WBA számára kell benyújtani.

Nem formális módon szerzett kompetenciák/készségek

A kompetenciák megszerezhetőek a formális oktatáson és a szakképzésen kívül is, így például tanfolyamokon, workshopokon, szemináriumokon is. Ugyan a legtöbb tanfolyam végén igazolást vagy oklevelet kapnak a résztvevők, részletes értékelést azonban ritkán bocsátanak ki. A WBA az alábbi, nem formális útjait ismeri el a kompetenciák megszerzésének:

- **Tanfolyamok, szemináriumok, kurzusok elvégzése:** ezek akkor ismerhetők el, ha a képzések tartalma legalább részben kapcsolódik a WBA tantervben előírt kompetenciákhoz.
- **Részvétel értekezleteken / konferenciákon / előadásokon:** Az ilyen fórumokon történő részvétel elismeréséhez igazolást kell benyújtani a rendezvény jellegéről, programjáról, stb.

Informálisan szerzett kompetenciák elismerése

Az informális kompetenciák olyan kompetenciák, amelyek meglétét nem lehet oklevéllel vagy bizonyítvánnyal igazolni. Ezek elismerése nem kevés fejtörést okoz, bizonyításuk mindemellett többféleképpen lehetséges: pl. a jelentkező által készített beszámoló alapján, vagy a jelentkező által nyújtott szolgáltatás bemutatásával. A WBA az alábbi dokumentumokat fogadja el az informális módon szerzett kompetenciákról:

- **Tanúsítvány:** bizonyos készségeket írásbeli vizsga és szakértői értékelés révén is fel lehet mérni, amelyet a WBA külön költség ellenében (€ 110) szervez meg. További információ a WBA honlapján a "Letöltések/Információk" menüpont alatt.
- **Saját kiadványok, cikkek:** Bizonyos szakterületen született, aktuális és releváns témáról szóló, saját kiadványokat is el lehet ismertetni.
- **Tanulmányút külföldön:** elismerhető valamilyen szakmai tevékenység, illetve legalább három hónapos külföldi tanulmányok az "interkulturális nevelés" területén és az "idegen nyelvek" területén. Írásos igazolás szükséges a külföldi szakmai munkáról és tanulmányokról, melyeket maximálisan 2 ECTS ponttal lehet értékelni.
- **Szolgáltatás nyújtása:** Bizonyos esetekben a jelentkezőnek az általa nyújtott szolgáltatásokról, a kapcsolódó területen szerzett tapasztalatokról a WBA honlapjáról elérhető formanyomtatvány segítségével kell nyilatkoznia.. Ehhez több éves bizonyítható gyakorlati tapasztalat, továbbá részletes munkaköri leírás szükséges.
- **Projekt tapasztalat:** A projekt menedzsment kompetenciák megfelelő igazolásáért 2 ECTS pont vagy több adható. Ehhez az alábbi dokumentumok benyújtására van szükség: a projekt leírása a költségvetéssel együtt, valamint a projektről szóló jelentés/beszámoló. Egyértelműnek kell lennie, ki volt a projektfelelős személy.
- **Az informális módon megszerzett kompetenciák felmérését végző központok által kiállított tanúsítványok:** Ausztriában több módszer is létezik az informális módon szerzett kompetenciák felmérésére és elismerésére, melyeket több intézmény használ (pl. az Osztrák Oktatási Kör "Tudás portfólió"-ja, a Linzi Esti Egyetem Kompetenciákat Elismerő Központja által kibocsátott tanúsítvány, Tiroli Jövő Központ által kibocsátott „A tudás eredményei”, „A képesség ellenőrzése“ a Foglalkoztatás Támogatása Intézet által és a „Készségek Portfóliója“ a Karintiai Kompetencia Tanácstól. Mivel ezeknek az eljárásoknak erős önreflexiók eleme is van, a személyes és részben a szociális képességek bizonyítására is elfogadhatóak.
- **Csoportmunkában, tanfolyamokon való részvétel:** A tapasztalat azt mutatja, hogy a hosszabb tanfolyamokon való részvétel fejleszti a szociális és személyes képességeket. Különböző csoportokon, tanfolyamokon való részvétel is beszámításra kerül a szociális és személyes képességek felmérésénél (7-9 napos tanfolyamon való részvétel 0,5 ECTS pontot és, 10-15 napos kurzus 1 ECTS pontot, hosszabb időtartamú képzés és továbbképzés 2 ECTS pontot)

- **Szupervízió és coaching:** a szupervízió és coachingon való részvétel fejleszti a személyes készségeket és önismeretet, ezért beszámítható a WBA tananyag személyes kompetenciák blokkban.
- **Teljesített vizsgák:** Sikeres vizsgák igazolása - a tananyagtól függően - az általános kompetencia moduloknál számíthatók be. 1 ECTS pont adható például az ECDL modulért (European Computer Driving Licence), 2 ECTS pl. a Cambridge-i vizsgákért.
- **A bizonyítékok egyéb formái:** a WBA egyéb bizonyítékokat is elfogad, ám ezeket minden esetben egyeztetni kell a WBA-val, elismerésük pedig az Akkreditációs Tanács hatáskörébe tartozik.

4. Értékelés

4.1 A vizsga workshop - a WBA tanúsítvány megszerzéséhez

A vizsga egy háromnapos workshop, amely során a jelentkezők felnőttképzéshez kapcsolódó tudását mérik fel. A hallgatók néhány héttel a vizsga előtt megkapják a felkészüléshez szükséges anyagot, valamint a WBA honlapján regisztrált jelentkezők a "Letöltés/információ" menüpont alatt megtalálják a szükséges irodalomjegyzéket.

A vizsga részei:

- Kb. 15 perces bemutatkozás
- Előzetesen elkészítendő feladat megoldásának bemutatása
Harminc perc áll rendelkezésre, hogy bemutassanak egy, a választott területre jellemző feladatot, amelyet a mindennapi munkájuk során végeznek. Így például be kell mutatniuk egy tanácsadási szituációt (azok számára, akik tanácsadóként szeretnének minősítést szerezni a WBA-nál), egy tanítási blokkot (értelemszerűen a tanároknak), egy marketing megbeszélést (a menedzsment területen dolgozóknak), vagy egy könyvtárbemutatót (a könyvtárosoknak). A bemutató a többi résztvevő bevonásával történik. A vizsgázók először leírják a helyzetet és a helyszínt, hogy milyen intézménytől kapták a feladatot, a célcsoportot, valamint a munka célját. Mindehhez előzetesen már benyújtottak egy vázlatot, amely tartalmazza a bemutatandó feladat koncepcióját és pontos leírását. Egy fontos értékelési kritérium az időkorlát betartása: 30 perc elteltével a bemutató véget ér, melyet a csoport és a vizsgáztatók visszajelzései követnek.
- Feleletválasztós teszt az elméleti tudás felméréhez
- Helyben megoldandó gyakorlati feladatok:
  - csoportos feladat, melynek során a vizsgázók közösen próbálnak döntést hozni oly módon, hogy mindenki érvényesíteni tudja elképzelését. A vizsgáztató feladata a feladat végrehajtásának megfigyelése, a vizsgázók részvételének értékelése.

- páros feladat: 15 perc áll rendelkezésre, hogy a vizsgázók megoldjanak egy helyzetet, amelyben mindkét résztvevőnek a arra kell törekednie hogy leginkább a saját célját érvényesítse az adott szituációban.

Mit értékelnek?

- A munkavégzéshez szükséges kompetenciákat egy munkahelyi szituációs feladat bemutatása alapján
- Az oktatással kapcsolatos elméleti tudást (feleletválasztós teszt)
- Személyes kompetenciákat (empátiás készség, döntéshozás képessége, szervezettség, stb.)
- szociális kompetenciákat (konfliktuskezelés, visszajelzés adása és fogadása, szociabilitás, retorikai készség)

A sikertelen vizsga leggyakoribb okai:

- nem volt elegendő a felkészülés,
- kevésnek bizonyul a szaktudás,
- a feleletválasztós teszten 60%-nál rosszabb eredményt ér el a vizsgázó,
- a visszacsatolás fogadása és megfogalmazása nem megfelelő.

A vizsga megismétlésére van lehetőség.

A vizsgázók visszajelzése a vizsgáról:

- alapos, részletes és árnyalt visszajelzést kapnak a teljesítményükről,
- lehetőség van más területeken, más intézménynél dolgozó felnőttképzőkkel történő kapcsolatépítésre,
- nemcsak szakmailag hasznos, de az önismeret fejlődéséhez is hozzájárul a vizsgán való részvétel.

4.2 Diplomamunka

A WBA diploma megszerzéséhez követelmény egy gyakorlati vagy projektmunka elkészítése, amely kétféle módon történhet:

- Valamilyen (tovább)képzés során készítik el a hallgatók. Tartalma illeszkedik a választott területhez, amelyből a hallgató a WBA diplomát szándékozik megszerezni. Fontos, hogy olyan anyag fogadható el, amely értékelést kapott és megfelel a WBA által támasztott követelményeknek. A WBA az ily módon elkészített diplomamunkát díjmentesen ellenőrzi. Noha csak az értékelt korábbi dolgozatok fogadhatók el, a benyújtott diplomamunkák minősége gyakran hagy kívánnivalót maga után. A minőség javítása érdekében a WBA 2012 őszétől a diplomamunka bemutatása mellett egy elméleti feladat megoldását is megköveteli a vizsgázóktól.
- A hallgatók a WBA által előírt, a meghatározott kritériumoknak megfelelő diplomamunkát készítene. Az így elkészített diplomamunkát egy WBA által felkért szakértő értékeli, amelynek díja 250 EUR.

A záró kollokviumon a hallgatók megvédik a diplomamunkát.

4.3 A záró kollokvium - a diploma megszerzéséhez

A záró kollokvium egy szóbeli vizsga, amely az utolsó lépés a "minősített felnőttképző" diploma megszerzéséhez. A kollokviumon való részvétel feltételei:

- 4 év munkatapasztalat és 700 munkaóra igazolása a vizsgázó szakterületén,
- a kompetenciákat és tudást igazoló dokumentumok előzetes benyújtása, ezek áttekintése és elismerése a WBA Akkreditációs Tanácsa által.
- Követelmény továbbá a fent leírt diplomamunka elkészítése - ennek bemutatása (7-10 perc) valamint megvédése történik a kollokviumon: a **vizsgabizottság** tagjai kérdéseket tesznek fel az írásbeli munkával kapcsolatban, megvitatják a diplomamunkát.

A vizsga 2-4 vizsgázó és 3 vizsgáztató jelenlétében történik. Fontos értékelési kritérium az időkorlát betartása.

A sikertelen vizsga leggyakoribb okai,

- a felkészültség hiánya,
- nem elegendő szaktudás,
- nem megfelelő minőségű a diplomamunka,
- a csoportmunkában való részvétel nem megfelelő szintű.

A vizsga megismétlésére azonban lehetőség van ebben az esetben is.